

RESOLUCIÓN POLA QUE SE FORMULA O INFORME AMBIENTAL ESTRATÉXICO DO PLAN ESPECIAL DE REFORMA INTERIOR DO POLÍGONO DE EXECUCIÓN URBANÍSTICA NÚM.1 DO PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE COVELO

Promotor e órgano substantivo: Concello de Covelo
Expediente: 2021AAE2627

O Servizo de Avaliación Ambiental de Plans e Programas, da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, formulou a seguinte proposta:

ANTECEDENTES

- 1 O Plan xeral de ordenación municipal (PXOM) vixente no concello de Covelo aprobouse definitivamente o 19.05.1999 (DOG núm. 124 do 30.06.1999).
- 2 O 19.11.2021 recibíuse na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático un escrito do Concello de Covelo no que solicitaba iniciar o procedemento de avaliación ambiental estratéxica simplificada do "Plan especial de reforma interior do polígono de execución urbanística núm.1 do Plan xeral de ordenación municipal". Achegaba un documento ambiental estratéxico e un borrador do plan.
- 3 O 23.11.2021 requíriuse ao Concello que completase a documentación con informes dos servizos técnicos municipais e das empresas subministradoras e/ou distribuidoras sobre a suficiencia dos servizos de abastecemento e saneamento existentes. Transcorrido un mes sen ter recibido os informes solicitados, acordouse iniciar a tramitación ambiental do plan especial e establecer no informe ambiental preceptivo as determinacións que ao respecto fosen oportunas.
- 4 O 10.01.2022 este órgano ambiental iniciou un período de consulta pública dos documentos recibidos a través do portal web e consultou ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS

- 1 A Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (LSG) e o seu Regulamento, aprobado mediante Decreto 143/2016 do 22 de setembro (RLSG), integran no procedemento de aprobación dos instrumentos de planeamento urbanístico o proceso de avaliación ambiental estratéxica previsto na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.
- 2 Nos concellos sen planeamento xeral ou que non contén con plan básico municipal, poderán formularse plans especiais que teñan por obxecto a execución de actuacións públicas para crear solo urbano con destino a usos industriais ou terciarios, conforme co disposto no artigo 70.3 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (LSG).
- 3 Debe ser obxecto de avaliación ambiental estratéxica simplificada o planeamento de desenvolvemento urbanístico, por establecer o uso, a nivel municipal, de zonas de reducida extensión (artigo 46.2.b da LSG).

- 4 A LSG establece tamén (artigo 75.3.b) que o órgano ambiental, antes de emitir o informe ambiental estratéxico, consultará ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas; estas deberán pronunciarse no prazo máximo de trinta días hábiles (artigo 35.3 da Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático ten atribuídas as funcións en materia de avaliación dos efectos de determinados plans e programas no ambiente (Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda).

CONSIDERACIÓNS TÉCNICAS

1. Características do plan especial

Ámbito de actuación: polígono de execución urbanística núm.1 (PEU-1) previsto no PXOM en solo urbano non consolidado, emprazado no extremo nororiental do núcleo de Covelo. Linda ao norte coa rúa da Feira e unha finca urbana de residencia unifamiliar, coa estrada PO-261 ao sur, con terreos de natureza rústica e un bloque residencial urbano ao leste, e con varias parcelas urbanas ao oeste.

Superficie: 9.142,28 m², segundo o levantamento topográfico realizado.

Emprazamento do plan especial

Obxecto: establecer a ordenación detallada do ámbito para completar a trama urbana do núcleo de Covelo, en desenvolvemento das previsións recollidas no PXOM.

Alternativas: no documento ambiental estratéxico formúlanse dúas alternativas, ademais da alternativa "cero" ou de non formulación do plan que implicaría deixar sen completar a estrutura urbana do núcleo:

- A alternativa 1 proxecta un eixo viario central establecendo os usos residenciais ao seu carón en dous bloques nos extremos norte e sueste do ámbito. Non contempla reservas de solo para novos equipamentos e inclúe as destinadas a espazos libres e zonas verdes públicos na parte central do desenvolvemento.

- A alternativa 2 (seleccionada) despraza o eixo viario cara ao leste e norte, modificando o seu trazado na procura de acadar mellores condicións de accesibilidade. O aproveitamento residencial tamén se divide en dúas zonas, manténdose o bloque previsto na alternativa 1 no extremo sueste pero situando neste caso o outro ao norte da pista deportiva municipal. Incorpora unha reserva de solo para equipamento público no extremo leste e espazos libres públicos na zona norte e parte do perímetro leste da actuación.

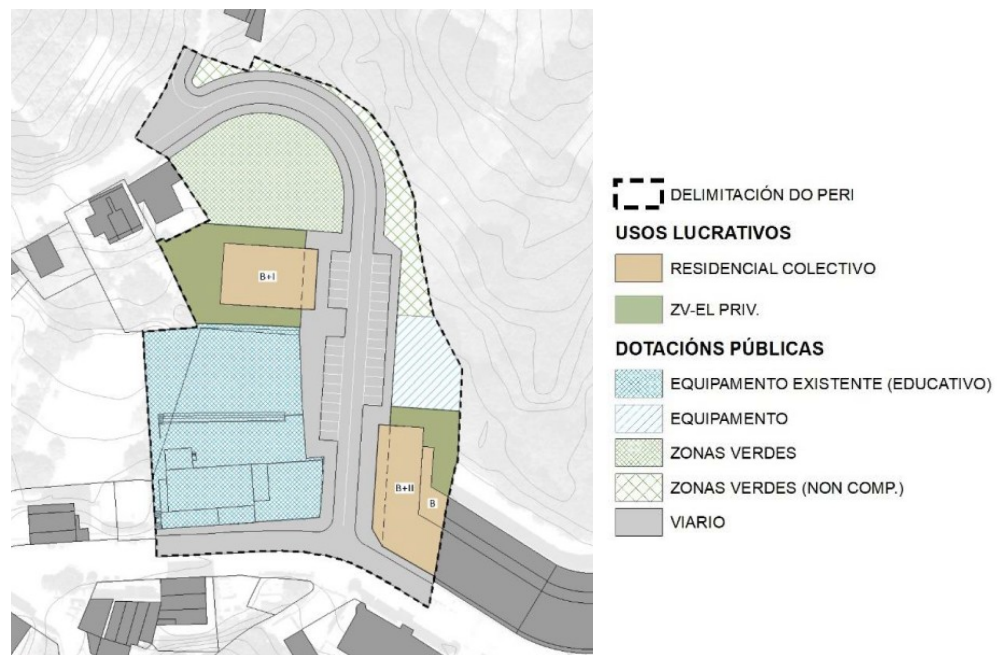
Proposta:

A ordenación estruturase entorno a un eixo viario de dobre sentido de circulación con beirarrúas e aparcadoiros (10.047 m²) que permitirá enlazar os extremos noroeste (rúa da Feira) e sur (estrada PO-261) do ámbito.

O aproveitamento lucrativo residencial queda distribuído en dous bloques, un de B+2 acaroado a unha edificación residencial da mesma altura existente na Travesía de Vigo e outro illado de B+1 ao norte da pista deportiva municipal existente na zona central do desenvolvemento.

As reservas de solo destinadas a zonas verdes e espazos libres públicos (1.096 m²) dispóñense no extremo norte da actuación, a carón do enlace do novo eixo viario coa rúa da Feira dando fronte ao parque público existente da outra beira da rúa. Ademais, a ordenación incorpora outros 461 m² no perímetro leste e norte que non son computables aos efectos do cumprimento dos estándares do artigo 42 da LSG. Os bloques proxectados tamén inclúen na súa contorna zonas verdes de carácter privado.

A proposta inclúe no extremo leste unha reserva de solo para equipamento público comunitario (387 m²), ademais de incluír os dous equipamentos existentes na zona central e sur do ámbito (2.211 m²), correspondentes cunha pista polideportiva municipal e ás instalacións dunha gardería.

2. Características da área probablemente afectada

O ámbito presenta unha topografía descendente cara ao norte con suave caída ao leste e oeste dende a zona central, existindo unha diferenza de cota duns 14 metros entre os extremos noroeste (rúa da Feira) e sur (PO-261).

A maior parte dos terreos delimitados atópanse libres de edificación, no entanto na zona central e sur existen unha pista polideportiva e unha gardería, así como no extremo noroeste unha edificación en estado de abandono correspondente á antiga Cámara agraria. Na contorna próxima mestúranse usos residenciais con outros equipamentos comunitarios públicos como o centro de saúde ou o posto da garda civil.

Trátase de terreos incultos sen vexetación de especial interese, existindo pequenas agrupacións de árbores nas zonas central e norte. O desenvolvemento non afectada ás masas de vexetación autóctona existentes na contorna norte e leste do ámbito.

Nin no ámbito, moi antropizado, nin na súa contorna inmediata existen espazos naturais protexidos ou de especial interese así como tampouco se detecta a existencia de riscos que podan afectar ao desenvolvemento.

Atendendo á información do Plan Básico Autonómico, non se detecta a existencia de elementos do patrimonio cultural no ámbito, mentres que na contorna atópanse dous bens catalogados; a Igrexa de Santiago de Covelo e o Cruceiro do Santo Cristo dos Aflixidos, ambos situados ao suroeste e cuxas contornas de protección non afectan ao ámbito do plan. O mencionado edificio da antiga Cámara Agraria non semella ter especial valor cultural dende un punto de vista do patrimonio arquitectónico, aínda que podería ter un valor inmaterial ligado ao uso que puido ter no pasado como Casa das Irmandades Galegas, que habería que acreditar.

O ámbito dispón dunha boa conectividade ao estar en contacto coa estrada autonómica PO-261, a cal atravesa o núcleo urbano dende o extremo suroeste ao nordés.

As redes de servizos de abastecemento e saneamento municipal discorren polos lindes do ámbito, baixo a rúa da Feira e a estrada PO-261. A auga para abastecemento provén dunha captación situada no manancial da Serra de Fonte fría. A rede de saneamento conduce as augas residuais ás estacións depuradoras situadas no Mangón (suroeste) e tras o campo de fútbol (norte). Segundo se indica no borrador, a rede de abastecemento ten capacidade suficiente para dar servizo ao desenvolvemento urbanístico, mentres que para resolver o saneamento propón conectalo por gravidade ao colector da rúa da Feira.

3. Período de consultas previas

O borrador do plan especial mais o documento ambiental estratéxico estiveron publicados no portal web desta Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda para que o público en xeral puidese consultalos e facer observacións/suxestións de contido ambiental. Recibíronse os comentarios do grupo municipal do Bloque Nacionalista Galego.

Durante o período de consultas previas á elaboración deste informe ambiental estratéxico, só se recibiu informe do Instituto de Estudos do Territorio, o cal será remitido ao promotor para que o teña en consideración na elaboración do plan. En todo caso, resúmense a continuación as principais cuestións formuladas:

Instituto de Estudos do Territorio

Informa que se ben o plan terá unha certa incidencia sobre a paisaxe debido a que constitúe o desenvolvemento dunha área clasificada polo planeamento como urbana, as actuacións poden supoñer unha mellora na paisaxe urbana da zona ao dotala dunha imaxe máis acabada e homoxénea dando resposta á edificación existente con medianeira vista e mellorando as circulacións do núcleo.

Recomenda estudar a posibilidade de conservar o edificio da antiga cámara agraria (DX.06.n) e consultar a *Guía de boas prácticas en intervencións en espazos públicos* para a definición dos elementos que configuran os espazos públicos (pavimentos, mobiliario urbano, vexetación, instalacións, sinalización e alumado público).

Conclúe sinalando que o PERI non provocará un impacto paisaxístico significativo, lembrando que se deberá realizar un estudo da paisaxe, proporcionado e específico ao lugar e ás funcións do plan (directriz de paisaxe DX.03), así como incorporar un estudo da paisaxe urbana.

Grupo municipal do Bloque Nacionalista Galego

Entende que a alternativa 2 é a que mellor permite, no seu conxunto, acadar os obxectivos de ordenación do PERI e que o novo viario proxectado favorecerá a consolidación e fortalecemento do núcleo urbano, permitindo mellorar a accesibilidade aos equipamentos deportivos e espazos libres públicos existentes no ámbito e na contorna.

Advirte que no ámbito existe un ben patrimonial denominado Casa das Irmandades Galegas, catalogado no "Inventario de patrimonio etnográfico e arquitectónico para a Comunidade de montes veciñais en man común de Santiago de Covelo". En consecuencia non está de acordo coa proposta de derrubar este ben patrimonial, considerando que podería ser compatible coa ordenación poñendo en valor o ben inmovible e a súa contorna, reformando e empregando o edificio para actividades socioculturais, gañando así un espazo máis de lecer e recreo para a cidadanía.

4. Efectos ambientais previsibles. Análise segundo os criterios do anexo V da Lei 21/2013

O plan especial establece a ordenación detallada dun baleiro urbano existente no núcleo urbano de Covelo, completando a trama con usos residenciais e unha nova conexión viaria, ademais de incorporar espazos libres e zonas verdes de uso público e reserva de solo para un novo equipamento público.

O plan non establece un marco para a futura autorización de proxectos, máis alá dos necesarios para realizar as obras e implantar os usos autorizados. Tampouco inflúe noutros plans ou programas de carácter ambiental.

A proposta afecta a un ámbito de reducida extensión territorial polo que non terá unha especial incidencia na paisaxe urbana da zona. En todo caso esta incidencia se prevé que sexa positiva, xa que co desenvolvemento da proposta dotarase á zona dunha imaxe máis acabada e homoxénea, dando resposta á edificación existente no bordo sueste con medianeira vista e mellorando as circulacións do núcleo.

Por tratarse dun ámbito inserido no tramado urbano, antropizado e moi urbanizado na súa contorna, afastado de espazos naturais protexidos ou de especial interese, non se prevén afeccións sobre o patrimonio natural, considerando positivo a conservación e integración na proposta da agrupación de árbores situada na zona noroeste do ámbito. Tampouco se detectan riscos que podan afectar ao desenvolvemento do plan.

Tanto no documento ambiental estratéxico como no borrador do plan está previsto derrubar o edificio da antiga Cámara agraria, argumentando non resultar compatible coa ordenación. Na liña das suxestións achegadas na fase de consultas previas e o informado polo Instituto de Estudos do Territorio, tendo en conta que se trata dun elemento urbano preexistente que pode presentar un interese patrimonial súxírese estudar a posibilidade de conservalo e integralo debidamente nas zonas verdes públicas proxectadas (directriz de paisaxe DX.06.n), non sendo preciso para elo alterar a ordenación prevista no borrador.

Non se prevén efectos sobre o ciclo hídrico derivados do desenvolvemento, toda vez que non existen cursos fluviais que poidan verse afectados. No entanto, o desenvolvemento leva implícito un incremento das necesidades de auga para abastecemento e dos caudais de augas para depurar que, se ben non se espera que sexa significativo, non foi cuantificado no borrador. Tampouco se achegan os informes dos servizos técnicos municipais e das empresas subministradoras e/ou distribuidoras sobre a suficiencia dos servizos de abastecemento e saneamento de auga existentes, requiridos antes de iniciar a tramitación ambiental do plan ao abeiro do disposto na lexislación vixente.

É previsible que o desenvolvemento do plan teña efectos positivos na mobilidade do núcleo, ao incorporar unha nova infraestrutura viaria que permitirá conectar a rúa da Feira coa Travesía de Vigo (PO-261), ademais de facilitar a accesibilidade á pista polideportiva existente e incorporar novas prazas de aparcadoiro público, que poderán prestar servizo tanto ao citado equipamento como ao resto da poboación en xeral.

Á vista do exposto, non cabe esperar que se produzan efectos ambientais adversos significativos como consecuencia do desenvolvemento do plan especial.

PROPOSTA

Tendo en conta o resultado das consultas realizadas e de conformidade cos criterios do anexo V da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, propoño non someter ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria o “Plan especial de reforma interior do polígono de execución urbanística núm.1 do Plan xeral de ordenación municipal de Covelo”, pero establécense as seguintes **determinacións**:

- Súxírese valorar a posibilidade de conservar o edificio da antiga cámara agraria (directriz de paisaxe DX.06.n), tendo en conta que se trata dun elemento urbano preexistente que pode ter un valor inmaterial ligado ao uso que puido ter no pasado como Casa das Irmandades Galegas, non sendo preciso para elo alterar a ordenación prevista no borrador.
- O plan especial conterá as medidas necesarias e suficientes para garantir a adecuada conexión do ámbito cos sistemas xerais exteriores existentes (abastecemento e saneamento de auga, entre outros) e, se é o caso, a ampliación ou reforzo dos devanditos sistemas. Os servizos técnicos municipais e as empresas

subministradoras deberán informar sobre a suficiencia das infraestruturas e dos servizos existentes e previstos (artigo 68.g da LSG; art.162.g RLSG).

- Malia que se prevé que o desenvolvemento do plan supoña unha mellora na paisaxe urbana da zona, o documento debe incorporar un estudo da paisaxe (artigo 35 do Regulamento da Lei 7/2008), que será proporcionado e específico ao lugar e ás funcións do plan (directriz de paisaxe DX.03 das Directrices de paisaxe de Galicia), así como un estudo da paisaxe urbana (artigo 36.1 c) do Regulamento da Lei 7/2008).

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Carmen Paz Cornes

Xefa do Servizo de Avaliación Ambiental de Plans e Programas

Juan Manuel Camiño Soto

Subdirector xeral de Avaliación Ambiental

De acordo coa proposta anterior, RESOLVO:

Non someter ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria o “Plan especial de reforma interior do polígono de execución urbanística nº1 do Plan xeral de ordenación municipal de Covelo”, posto que non se prevén efectos ambientais adversos significativos. Non obstante, para favorecer a integración das consideracións ambientais no plan atenderase ás determinacións que se indican na proposta transcrita.

Esta resolución farase pública no Diario Oficial de Galicia e no portal web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda (<https://cmatv.xunta.gal/busca-por-palabra-clave>), e remitirase ao Concello de Covelo xunto con copia dos escritos recibidos na fase de consultas previas.

Segundo o disposto no artigo 35.2.c da Lei 9/2021, do 25 de febreiro, o informe ambiental estratéxico perderá a súa vixencia e cesará na produción dos seus efectos se non se aproba o plan no prazo máximo de seis anos dende a súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*. En todo caso, o órgano ambiental poderá acordar unha prórroga da vixencia do dito informe ambiental estratéxico por outro prazo máximo de dous anos, tras solicitude formulada polo promotor antes do transcurso do prazo sinalado.

Contra esta resolución non procederá recurso algún, sen prexuízo dos que procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de aprobación do plan especial (artigo 31.5 da Lei 21/2013 de avaliación ambiental).

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Sagrario Pérez Castellanos

Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático

